

SIVILRETTS-
FORVALTNINGEN

Godtgjøring og utgiftsdekning til verger

Retningslinjer til statsforvalterne

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
1 Godtgjøring.....	3
1.1 Skillet mellom alminnelige og faste verger.....	3
1.2 Fast årlig godtgjøring etter ordinær sats	3
1.3 Fast årlig godtgjøring etter forhøyet sats	3
1.4 Godtgjøring time for time.....	5
1.5 Godtgjøring til oppnevnte nærstående verger	7
1.6 Endring av godtgjøringssatser.....	8
1.7 Hva slags arbeid kan ikke godtgjøres?.....	9
1.8 Betydningen av selvbestemmelse og samtykkekompetanse	11
2 Utgiftsdekning.....	12
2.1 Fast utgiftsdekning	12
2.2 Utvidet utgiftsdekning	12
3 Dekningsansvar.....	14
3.1 Når formue og inntekt er under grensene i forskriften.....	14
3.2 Når hensynet til personens betalingsevne tilsier det.....	14
3.3 Forskuttering av godtgjøring.....	14
3.4 Dokumentasjon av inntekt og formue	15

1 Godtgjøring

Vergen har krav på godtgjøring for arbeidet som verge.¹ Innenfor rammene av lov, forskrift, vedtak eller instruks inngår statsforvalteren en avtale med vergen om de nærmere forhold knyttet til vergeoppdraget.²

Hovedregelen er at det etter søknad ytes en fast årlig godtgjøring i henhold til forskriftens satser.³ For særskilt krevende oppdrag kan det ytes godtgjøring etter forhøyede faste satser.⁴ Det kan unntaksvis gis godtgjøring time for time, dersom omfanget av oppdraget tilsier det.⁵

1.1 Skillet mellom alminnelige og faste verger

Det gjelder ulike satser for alminnelige og faste verger. Statsforvalteren må derfor definere de ulike vergene som enten alminnelige eller faste. Nærstående verger er definert i vergemålsloven § 30 første ledd og omtales nærmere i punkt 1.5.

Alminnelige verger er oppnevnt på bakgrunn av sin personlige relasjon til personen med verge. Det kan være et familiemedlem, en venn, en nabo, en tidligere arbeidskollega eller lignende som har tatt på seg oppdraget som verge.

Faste verger er gjerne verge for flere personer. Den faste vergen har ikke en forutgående personlig relasjon til personen med verge.

Statsforvalteren bør allerede ved oppnevningen av vergen avgjøre om vergen skal være alminnelig eller fast verge. Når dette fremgår uttrykkelig av oppnevningsvedtaket, vil vedtaket danne grunnlaget for hvilken godtgjøringssats vergen skal motta. Det vil dermed ikke være nødvendig å ta stilling til om vergen skal anses som en alminnelig eller fast verge på nytt i en senere godtgjøringssak.

1.2 Fast årlig godtgjøring etter ordinær sats

For vergeoppdraget ytes det som hovedregel etter søknad en fast årlig godtgjøring etter ordinær sats.⁶ Den ordinære satsen er beregnet for vergeoppdrag som har en arbeidsmengde innenfor normalområdet.

1.3 Fast årlig godtgjøring etter forhøyet sats

Dersom vergeoppdraget er «særskilt krevende», ytes den faste årlige godtgjøringen etter den forhøyede satsen.⁷ Den forhøyede satsen er beregnet for vergeoppdrag av særskilt krevende karakter og ligger derfor utenfor normalområdet. At det er snakk om en fast årlig sats, tilsier at

---

¹ Vergemålsloven § 30 første ledd

² Vergemålsforskriften § 16 første ledd

³ Vergemålsforskriften § 16 annet ledd

⁴ Vergemålsforskriften § 16 annet ledd andre punktum

⁵ Vergemålsforskriften § 16 tredje ledd

⁶ Vergemålsforskriften § 16 annet ledd første punktum

⁷ Vergemålsforskriften § 16 annet ledd annet punktum

forhøyet sats i første rekke brukes der forholdene som begrunner denne satsen, ikke er rent forbigående, men kan forventes å være varige eller av en viss varighet.

1.3.1 Særskilt krevende

Vilkåret «særskilt krevende» viser til en helhetlig vurdering av hvor arbeidskrevende oppdraget vil være. Vurderingen beror på informasjonen om mandatets omfang, personens livssituasjon og hjelpebehov. Det avgjørende er om statsforvalteren etter en helhetlig vurdering av forventet arbeidsmengde, sammenliknet med det som er vanlig, kommer til at oppdraget kan anses som særskilt krevende.

Oppgavene til en verge med et «særskilt krevende» vergeoppdrag kan være de samme som for verger med oppdrag som godtgjøres etter den ordinære satsen. Det er ikke mulig å gi en uttømmende liste over momenter som kan være av betydning for vurderingen av om oppdraget er særskilt krevende. I vurderingen kan det blant annet være av betydning om:

- personen ønsker eller trenger å gjennomføre rettslige handlinger i stor utstrekning
- personen har store udekkede tjenestebehov og ønsker hjelp til å få etablert et dekkende tilbud
- personen har omfattende og/eller uryddig økonomi eller er i en krevende gjeldssituasjon
- vergen skal forvalte sammensatte eller uvanlige finansielle eiendeler
- personen står foran konkrete disposisjoner som man kan forvente at vil medføre merarbeid av betydning, for eksempel arbeidskrevende arve- og skiftesaker, salg eller erverv av fast eiendom, rettslige tvister eller kompliserte avtaleinngåelser
- personen har omfattende behov for støtte til å vurdere ulike handlingsalternativer og konsekvensene av disse
- forhold ved vergeoppdraget gjør at det er særskilt krevende å ivareta vergens sikkerhet
- forhold ved vergeoppdraget krever at vergen har særskilt kompetanse eller kunnskap
- forhold ved vergeoppdraget gjør at det er behov for hyppig og omfattende kontakt med personen, dennes nærstående, hjelpeapparatet og/eller andre

1.3.2 Beviskrav

Statsforvalterens vurdering av saken skal baseres på det faktum som fremstår mest sannsynlig, jf. kravet til alminnelig sannsynlighetsovervekt. Statsforvalteren skal sørge for at saken er så godt opplyst som mulig.⁸

Informasjonen om vergeoppdraget som statsforvalteren allerede har eller kan skaffe til veie, er relevant. Ved første gangs oppnevning, særlig av faste verger, vil det ofte være statsforvalteren som har mest kunnskap om hva vergeoppdraget vil kreve, og hvilken godtgjørings-sats som er mest treffende.

Informasjon som er relevant for å vurdere hvor krevende oppdraget er kan blant annet finnes i

---

⁸ Se forvaltningsloven § 17

- begjæringen om opprettelse av vergemål
- uttalelser fra pårørende
- opplysninger fra kontroll av vergens økonomiforvaltning
- øvrig informasjon innhentet ved tilsyn
- informasjon fra statsforvalterens kontakt med den som har verge

Det vil imidlertid ofte være vergen som er nærmest til å belyse en del av forholdene i vergeoppdraget som tilsier at godtgjøring ytes etter forhøyet sats. Statsforvalteren kan be vergen redegjøre for disse forholdene og eventuelt også legge frem dokumentasjon som er egnet til å sannsynliggjøre at oppdraget er eller vil være særskilt krevende.

1.3.3 Skjæringstidspunkt

Det kan ikke innvilges forhøyet sats for arbeid som allerede er nedlagt bakover i tid.⁹ Avgjørelsetidspunktet utgjør derfor skjæringstidspunktet for når vergen skal motta godtgjøring etter den forhøyede satsen.

1.3.4 Tidsbegrensning

Dersom det er sannsynlig at de forholdene som gjør at oppdraget er særskilt krevende er forbigående, bør perioden med forhøyet fast sats om mulig tidsbegrenses. Det gir statsforvalteren anledning til å foreta en ny vurdering av om oppdraget fortsatt skal godtgjøres etter forhøyet sats etter periodens utløp. Hvor lenge perioden med forhøyet sats skal vare, avhenger av hvor lenge det er sannsynlig at oppdraget vil være særskilt krevende.

Endel vergeoppdrag kan være særskilt krevende i oppstartsfasen. Dette kan være særlig relevant når statsforvalteren oppnevner faste verger som må bruke tid på å bli kjent med personen som har fått oppnevnt verge og sette seg inn i personens forhold. I slike tilfeller kan det være aktuelt å bruke forhøyet sats i en tidsbegrenset periode i starten av oppdraget.

1.4 Godtgjøring time for time

Det kan unntaksvis innvilges godtgjøring time for time, dersom omfanget av oppdraget tilsier det.¹⁰

1.4.1 Omfanget av oppdraget tilsier timegodtgjøring

En fast årlig sats vil ikke i alle tilfeller reflektere det arbeid som legges ned av vergene. Unntaket om timegodtgjøring er ment å brukes i tilfeller der vergeoppdraget er særpreget i innhold og omfang, enten fordi en fast årlig sats ville gi en for høy godtgjøring eller for lav.

Hvorvidt en verge kan godtgjøres time for time, beror på en konkret vurdering av om «omfanget av oppdraget tilsier det» og om «en fast årlig sats ikke gir en rimelig dekning». Momentene

---

⁹ Høring - endringer i vergemålsloven og vergemålsforskriften - godtgjøring til verger mv. 16.09.2024 s. 11

¹⁰ Vergemålsforskriften § 16 tredje ledd første punktum

som er beskrevet over ved vurdering av om vilkårene for forhøyet årlig sats er til stede er av betydning også her.

Vergen må godtgjøre at en fast årlig sats ikke gir en rimelig dekning.¹¹ Det kan blant annet være aktuelt å vurdere om vergen skal gis timegodtgjøring

- i oppstartsfasen av et vergeoppdrag
- ved oppdrag av kort varighet eller lite omfang
- ved oppdrag med svært omfattende bistandsbehov

Dette er ikke en uttømmende liste over tilfeller der det kan være aktuelt å vurdere timegodtgjøring. Typetilfellene forklares nærmere i punkt 1.4.2

1.4.2 Typetilfeller

Beskrivelsen av typetilfeller er ikke ment som en uttømmende liste over når der det kan være aktuelt å yte godtgjøring time for time. Det er heller ikke slik at det alltid vil være grunnlag for timegodtgjøring i tilfellene som er nevnt. Det avgjørende er om statsforvalteren etter en helhetlig vurdering av oppdragets art og omfang kommer til at en fast årlig sats ikke vil gi rimelig dekning.

1.4.2.1 I oppstartsfasen av et oppdrag

Et vergeoppdrag kan være mer omfattende i den første fasen etter etablering av vergemålet. Der det ligger an til dette, kan det være grunnlag for å yte godtgjøring på timebasis.¹² I denne fasen må vergen raskt skaffe seg oversikt over personens behov, innenfor rammene av sitt mandat.

Vergen vil måtte skaffe seg oversikt over personens økonomi, inkludert eventuelle krav eller konflikter som må håndteres. Det kan også være et behov for vedlikehold av formuesobjekter, tegning eller reforhandling av forsikringer samt tiltak for å sikre at formuen gir avkastning i samsvar med vergemålsloven § 36 annet ledd.

Det vil ofte være behov for at vergen setter seg inn i personens situasjon og tjenestebehov, søker om ulike tjenester, samt bidrar til å løse utfordringer, i tråd med mandatet.

1.4.2.2 Oppdrag av kort varighet eller lite omfang

Godtgjøring time for time kan også være aktuelt for oppdrag av kort varighet eller med lite omfang. Omfanget kan i slike tilfeller tilsi at timegodtgjøring, som vil være lavere enn godtgjøring etter en fast årlig sats, gir rimelig dekning.

Det kan for eksempel være aktuelt å vurdere timegodtgjøring for:

- oppdrag som midlertidig verge (setteverge)

---

¹¹ Vergemålsforskriften § 16 tredje ledd tredje punktum

¹² Høringsnotat forskrift til den nye vergemålsloven og endringer i annen lovgivning som følge av ny vergemålslov mv. 9. februar 2011

- annet kortvarig oppdrag over noen måneder

I tilfeller hvor personen har lite behov for bistand, kan det også være rimelig at vergen godtgjøres time for time. Dette kan være tilfellet for personer som er varig bosatt på et sykehjem og har lite midler som skal forvaltes.

1.4.2.3 Oppdrag som krever særlig omfattende bistand

Timebasert godtgjøring kan vurderes i tilfeller der oppdraget krever særlig omfattende bistand fra vergens side, og/eller der forvaltningen av midlene er spesielt kompleks eller omfattende. Vurderingstemaet er fortsatt om en fast årlig sats, inkludert den forhøyede satsen, ikke gir en rimelig dekning.

Omfanget av oppdraget kan tilsi at det vurderes å gi godtgjøring time for time der

- personen det gjelder trenger langt mer støtte enn normalt i andre saker
- personen ofte foretar disposisjoner som krever tiltak, opprydning og så videre

Der oppdraget gjelder forvaltning av en spesielt kompleks eller omfattende formue, vil godtgjøring time for time kunne være aktuelt. Her er det viktig å vurdere om den oppnevnte vergens kompetanse er tilpasset oppdraget. Som et alternativ kan det oppnevnes en bestyrer med særlig kompetanse innen for eksempel forvaltning av næringseiendom, jf. vergemålsloven § 51 tredje ledd annet punktum.

1.4.3 Dokumentasjon av timeforbruk

Det er vergen som må dokumentere timeforbruket for vergearbeidet.¹³ Vergen dokumenterer timeforbruket gjennom timelister.

I forvaltningspraksis er det lagt til grunn at timelistene skal føres på en oversiktlig og presis måte som gir statsforvalteren grunnlag for å vurdere omfanget av timeforbruket og om arbeidet ligger innenfor vergens mandat. Samleposter bør derfor unngås. Det henger sammen med at vergen bare har krav på godtgjøring for arbeidet som verge.¹⁴

Det er faktisk medgått tid som skal dokumenteres i timelistene. I forvaltningspraksis er det likevel lagt til grunn at avrundning til nærmeste fem minutter tillates. Statsforvalteren må vurdere konkret om timeforbruket fremstår som nødvendig og forholdsmessig.

1.5 Godtgjøring til oppnevnte nærstående verger

Hovedregelen er at det ikke gis godtgjøring til oppnevnte nærstående verger. Godtgjøring kan bare gis til nærstående verger hvis særlige grunner taler for det.¹⁵

---

¹³ Vergemålsforskriften § 16 tredje ledd annet punktum

¹⁴ Vergemålsloven § 30

¹⁵ Vergemålsloven § 30 første ledd annet punktum

1.5.1 Persongruppen

Bestemmelsen omfatter nærstående som er oppnevnt som verger. Dette gjelder verger som er forelder til, barn av eller ektefelle eller samboer til den som har verge.¹⁶

Foreldre til barn under 18 år er ikke oppnevnt som verger og har derfor ikke krav på godtgjøring.

Fosterforeldre som oppnevnes som verger, faller ikke innenfor definisjonen av nærstående verger og kan derfor få godtgjøring etter gjeldende satser for alminnelige verger.

1.5.2 Særlige grunner

Ved vurderingen av om det foreligger særlige grunner skal det legges vekt på omfanget og varigheten av vergemålet.¹⁷

I tillegg til omfanget og varigheten av vergemålet, kan det tas hensyn til hvor byrdefullt vergeansvaret fremstår som følge av personlige eller familiære grunner. Her kan det for eksempel ses hen til

- særlig arbeidsmengde på grunn av personen med verge sitt aktivitetsnivå
- særlig arbeidsbelastning på grunn av oppfølgingsbehov
- personen med verge sin økonomi er særlig arbeidskrevende
- personlig belastning for vergen på grunn av familiære forhold

1.6 Endring av godtgjøringssetser

1.6.1 Justering av til enhver tid gjeldende godtgjøring

Dersom arbeidsmengden i oppdraget endrer seg, eller oppdraget viser seg å være mer eller mindre arbeidskrevende enn først antatt, kan både vergen og vergehaveren søke om endring av godtgjøringen. Statsforvalteren kan også på eget initiativ vurdere behovet for å justere godtgjøringen. Statsforvalteren bør gi partene rimelig varsel om at godtgjøringen vil bli endret.¹⁸

God veiledning til vergene om vilkår for endringer i godtgjøringen gir bedre forutsigbarhet både for vergen og for personen med verge. Vergene bør gis informasjon om at de må ta kontakt med statsforvalteren tidlig dersom det oppstår forhold som kan begrunne endringer i godtgjøringen. Det gjelder både der det kan være grunnlag for godtgjøring etter en annen fast årlig sats, timegodtgjøring eller timegodtgjøring over en på forhånd fastsatt grense.¹⁹

---

¹⁶ Vergemålsloven § 30 første ledd annet punktum

¹⁷ Vergemålsforskriften § 17 annet ledd

¹⁸ HR-2020-2478 avsnitt 41 og 42

¹⁹ Se vergemålsforskriften § 16 tredje ledd fjerde pkt.

1.6.2 Betydningen av endringene i vergemålsforskriften for eksisterende vergeoppdrag

Etter endringene i vergemålsforskriften som trådte i kraft 1. januar 2025, skilles det ikke lenger mellom oppdrag som omfatter henholdsvis økonomiske og personlige forhold. Mange satser er også endret. Forskriftsendringene innebærer at godtgjøringen for mange verger er endret.

Om det er behov for å endre avgjørelsen om godtgjøring på bakgrunn av denne eller senere forskriftsendringer, vil avhenge av om statsforvalteren i tidligere avgjørelser har tatt høyde for at vergens godtgjøring skal følge de til enhver tid gjeldende satsene i vergemålsforskriften. Så lenge det går frem av tidligere avgjørelse at godtgjøring etter fast årlig sats er bestemt på grunnlag av vergetype og omfang, behøver ikke statsforvalteren treffe ny avgjørelse om godtgjøring etter ordinære faste satser, selv om størrelsen på satsen er endret. Statsforvalteren må gi partene rimelig varsel om endringen.

Vergeoppdrag som frem til 1. januar 2025 ble godtgjort med fast sats på kr 10 000 kr per år vil fortsatt godtgjøres med fast sats på kr 10 000 per år etter det nye regelverket. Det vil gjelde frem til statsforvalteren eventuelt finner grunn til å revurdere godtgjøringsssatsen. Det er derfor ikke nødvendig å endre godtgjøringen på bakgrunn av forskriftsendringene.

Fremtidige avgjørelser bør ta høyde for at vergens godtgjøring skal følge de til enhver tid gjeldende satsene i vergemålsforskriften.

1.7 Hva slags arbeid kan ikke godtgjøres?

En verge har rett til godtgjøring for «arbeidet som verge».¹⁹ Det er med andre ord bare arbeid med å utføre selve vergeoppdraget, som kan dekkes. Om vergen utfører tjenester for personen som ikke omfattes av mandatet, er det ikke adgang til å kreve godtgjøring for dette. Her vil det likevel være en glidende overgang, og det må vurderes konkret om arbeidet har tilstrekkelig sammenheng med vergeoppdraget.²⁰

1.7.1 Frivillig arbeid

Det som kan godtgjøres, er de oppgaver som følger av mandatet i den enkelte oppnevning. Det er kun arbeid som vergen er pålagt å gjøre etter lov, forskrift eller vedtak, som skal godtgjøres. Dette gjelder selv om arbeidet er til det beste for personen. Arbeid som faller utenfor mandatet, må anses som frivillig arbeid.

1.7.2 Praktiske gjøremål

Praktiske gjøremål faller normalt utenfor vergens mandat og kan følgelig ikke godtgjøres. Vergen skal imidlertid sørge for at personen med verge får de støttetiltakene og den bistanden i det daglige som personen har krav på.

Det vises i denne sammenheng til Ot.prp.nr. 110 (2008-2009) s. 179:

«Bistand i "personlige forhold" vil måtte avgrenses mot andre former for hjelpe- og støttetiltak, som for eksempel det som tilligger en hjemmehjelp eller støttekontakt etter

sosialtjenesteloven § 4-2 bokstav a og c. Grovt sett vil skillet her gå på at en verge skal representere og ivareta rettigheter, mens de nevnte støtte- og hjelpetiltak etter sosialtjenesteloven mer er knyttet til praktisk bistand i dagligdagse gjøremål og til å ivareta behovet for sosial kontakt og støtte.»

1.7.3 Vergemålet eller vergeoppnevningen opphører

Etter at vergemålet eller vergeoppnevningen har opphørt, har ikke den tidligere vergen rett til å foreta disposisjoner på personens vegne.

I tilfeller hvor vergemålet eller vergeoppnevningen opphører, vil det kunne være rimelig å tilkjenne den tidligere vergen godtgjøring for nødvendig etterarbeid. I forvaltningspraksis er det lagt til grunn at godtgjøring for etterarbeid på inntil 3 timer normalt vil kunne godtas. Etterarbeidet vil kunne bestå blant annet i å innlevere sluttregnskap, gjennomføre en samtale med personen og gi informasjon til ny verge.

Verger som mottar godtgjøring for etterarbeid, må dokumentere timeforbruket gjennom timeliste for etterarbeidet.

1.7.4 Arbeid etter personens død

Når en person med verge er død, opphører vergeoppdraget. Etter personens død er det dødsboet som forvalter formuen.

Ved avslutningen av et vergemål kan det være rimelig å tilkjenne vergen godtgjøring for etterarbeid. I forvaltningspraksis er det lagt til grunn at etterarbeid på inntil 3 timer kan godtas. Etter et dødsfall vil vergen gjerne måtte ta kontakt med tingretten eller arvingene, føre sluttregnskap og innhente bilag.

1.7.5 Arbeid som godtgjøres etter en annen bestemmelse

Det finnes andre bestemmelser utover vergemålsloven § 30 som kan gi rett til godtgjøring, som for eksempel utlendingsloven, vitnegodtgjørelsesloven, dekningsloven og andre relevante lover. Det viktigste i denne sammenhengen er at vergen ikke har krav på dobbel betaling.

Et praktisk eksempel er midlertidige verger (setteverge) for mindreårige fornærmede, som har krav på dekning etter vitnegodtgjørelsesloven § 6. Dette alternativet bør først forsøkes, før det sendes krav om godtgjøring og utgiftsdekning til statsforvalteren. På denne måten bør tidsbruk som allerede er dekket, holdes utenfor godtgjøringskravet som fremsettes for statsforvalteren.

Et annet eksempel er oppnevnte bestyreres rett til vederlag, jf. vergemålsloven § 51 tredje ledd og § 96 annet ledd. Bestyreren har som hovedoppgave å forvalte personens finansielle eiendeler, og vederlaget dekkes av avkastningen fra disse eiendelene.

1.8 Betydningen av selvbestemmelse og samtykkekompetanse

Når en person samtykker til opprettelsen av et vergemål, må det legges til grunn at personen samtykker til anvendelsen av det rettslige rammeverket som vergemålsloven utgjør. Satsene for godtgjøring og hvem som skal dekke godtgjøringen er regulert i lov og forskrift.

Vergen og personen med verge kan ikke avtale andre satser eller vilkår for godtgjøring.

2 Utgiftsdekning

En verge har rett til å få dekket nødvendige utgifter i forbindelse med vergeoppdraget, jf. vergemålsloven § 30 første ledd første punktum.

Statens sivilrettsforvaltning skal som sentral vergemålsmyndighet fastsette en fast sats for dekning av vergens utgifter, jf. vergemålsforskriften § 18 første ledd, jf. vergemålsloven § 30.

Satsen er fastsatt til kr 1 000 per vergeoppdrag gjeldende fra 1. juli 2013.

2.1 Fast utgiftsdekning

Hovedregelen er at vergens utgifter dekkes av en fast årlig sats, jf. vergemålsforskriften § 18 første ledd.

Den faste satsen skal typisk dekke utgifter til telefon, kopiering, porto, reiseutgifter og andre nødvendige småutgifter. Den faste satsen ytes i sin helhet for den tidsperioden vergen har vært oppnevnt. I en ordinær sak vil det normalt være tilstrekkelig med den faste satsen.

Nærstående verger har samme rett til utgiftsdekning som andre verger. Det er ikke krav om særlige grunner for rett til utgiftsdekning.

2.2 Utvidet utgiftsdekning

Det kan unntaksvis tilkjennes dekning for nødvendig utlegg i forbindelse med utføringen av vergeoppdraget som i vesentlig grad overstiger den faste utgiftsdekningen, jf. vergemålsforskriften § 18 annet ledd.

En grense for rett til utvidet utgiftsdekning kan med fordel avtales når vergen påtar seg oppdraget, jf. vergemålsforskriften § 18 annet ledd annet punktum. Forhåndsavtale er imidlertid ikke et absolutt krav for å ha rett til utvidet utgiftsdekning. I flere tilfeller vil det kunne dukke opp uventede utgifter til for eksempel transport, som det er rimelig at vergen får dekket.

Statsforvalteren må gjøre en konkret vurdering av om vergen kan få utvidet utgiftsdekning. Vergen må dokumentere samtlige utgifter som han eller hun krever utvidet utgiftsdekning for.

På samme måte som for godtgjøring til vergen, er det bare utgifter som har med utføringen av selve vergeoppdraget som kan dekkes. Tapt arbeidsfortjeneste dekkes ikke. Det må vurderes konkret om utgiften har tilstrekkelig sammenheng med vergeoppdraget.

2.2.1 Vesentlighetskravet

Rett til utvidet utgiftsdekning forutsetter at de faktiske utgiftene i «vesentlig grad» overstiger den faste utgiftsdekningen. Utgifter som utgjør mer enn det dobbelte av den faste årlige satsen, kan oppfylle kravet til «i vesentlig grad».

2.2.2 Nødvendighetskravet

Videre må de faktiske utgiftene være «nødvendige» for utføringen av vergeoppdraget, for at vergen skal få rett til utvidet utgiftsdekning. En nødvendig kostnad kan etter omstendighetene være for eksempel reiseutgifter. Hvorvidt en reise er nødvendig, må vurderes konkret.

Det forutsettes at transport i utgangspunktet løses ved bruk av offentlig kommunikasjon. Utgifter til bruk av egen bil kan godtgjøres etter statens satser, når dette skjer i forståelse med statsforvalteren.

2.2.3 Tilknytningskravet

Utgiftene må også ha tilknytning til det enkelte vergeoppdraget, ettersom det kun er utlegg som vergen har hatt i forbindelse med «utføringen av vergeoppdraget» som kan gi rett til utvidet utgiftsdekning.

Dersom statsforvalteren kaller inn til generelle samtaler eller kurs om oppgaven som verge, vil det ikke være en kostnad som skal fordeles på personene som vergene er verger for.

Når det gjelder tilfeller der vergen er en nærstående til personen med verge, vil det kunne være en flytende grense mellom hvilke utgifter som det er naturlig å anse som påløpt «i forbindelse med vergeoppdraget», og hvilke som er en følge av familietilknytning til personen under vergemål.

3 Dekningsansvar

Hovedregelen er at godtgjøring og utgifter dekkes av personen med verge, jf. § 30 første ledd tredje punktum. Unntakene fra hovedregelen vil bli redegjort for nedenfor.

3.1 Når formue og inntekt er under grensene i forskriften

Dersom personen har formue og inntekt under de grenser som følger av forskriften § 19 første eller annet ledd, skal statsforvalteren dekke godtgjøringen og utgiftsdekningen, jf. vergemålsloven § 30 første ledd fjerde punktum.

Det følger av vergemålsforskriften § 19 tredje ledd at det er nettoformuen som skal legges til grunn for vurderingen. Formue som består i personens bolig, skal normalt ses bort fra.

3.2 Når hensynet til personens betalingsevne tilsier det

Dersom statsforvalteren ikke har plikt til å dekke godtgjøringen, kan statsforvalteren, når hensynet til personens betalingsevne tilsier det, likevel beslutte at hele eller deler av godtgjøringen skal dekkes eller forskutteres, jf. vergemålsforskriften § 19 fjerde ledd første punktum.

Bestemmelsen kommer til anvendelse i tilfeller hvor personen har inntekt og/eller formue som tilsier at vedkommende i utgangspunktet selv skal betale for godtgjøringen. Vurderingen av hensynet til personens betalingsevne beror på en konkret og skjønnsmessig vurdering basert på personens faktiske økonomiske situasjon.

Eksempler på forhold som kan gjøre det aktuelt for statsforvalteren å dekke hele eller deler av godtgjøringen, selv om inntekts- eller formuesgrensen er overskredet:

- personen har høye bokostnader, og/eller høy gjeldsbelastning
- godtgjøringskravet fra vergen er høyt

3.3 Forskuttering av godtgjøring

Statsforvalteren kan, når hensynet til personens betalingsevne tilsier det, forskuttere godtgjøringen til vergen. Forskuttering etter forskriftens § 19 fjerde ledd første punktum vil kunne være aktuelt for eksempel der:

- personen med verge har midlertidig lav likviditet, men det vil komme inn midler i nær fremtid. Det fattes da vedtak om at kravet skal dekkes av personen med verge, men at beløpet eller deler av det forskutteres av statsforvalteren
- personen med verge faller fra, og det vil ta urimelig lang tid for vergen å få godtgjøring fra dødsboet.

Statsforvalteren bør ta inn i vedtaket at beløpet forskutteres og at statsforvalteren kan fremme kravet på et senere tidspunkt.

3.4 Dokumentasjon av inntekt og formue

For å avgjøre hvem som skal dekke vergens godtgjøringskrav, må statsforvalteren innhente informasjon om personen med verge sin økonomiske situasjon. Siste års skattemelding vil i de fleste tilfeller gi et tilstrekkelig grunnlag for statsforvalteren til å treffe en avgjørelse etter vergemålsloven § 19 første eller annet ledd.